

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

9 юни 2023 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Март 2023 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 10.304 млрд. лв. към края на март 2023 година. Техният размер нараства с 804.2 млн. лв. (8.5%) в сравнение с края на март 2022 г. (9.500 млрд. лв.) и се увеличават с 697.9 млн. лв. (7.3%) спрямо края на четвъртото тримесечие на 2022 г. (9.606 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 46.7 млн. лв. (1.7%) – от 2.767 млрд. лв. към края на март 2022 г. до 2.814 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 година. Спрямо края на декември 2022 г. (2.658 млрд. лв.) те нарастват със 155.9 млн. лв. (5.9%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на март 2023 г. е 27.3% при 29.1% към края на първото тримесечие на 2022 г. и 27.7% в края на декември 2022 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, нарастват със 757.5 млн. лв. (11.3%) – от 6.732 млрд. лв. към края на март 2022 г. до 7.490 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 г. и се увеличават с 542 млн. лв. (7.8%) спрямо края на декември 2022 г. (6.948 млрд. лева). Към края на март 2023 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 72.7% при 70.9% в края на първото тримесечие на 2022 г. и 72.3% в края на края на декември 2022 година.

¹ Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователни и презастрахователни дружества*. На база на получена допълнителна информация от застрахователни дружества е извършена ревизия на данните за декември 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

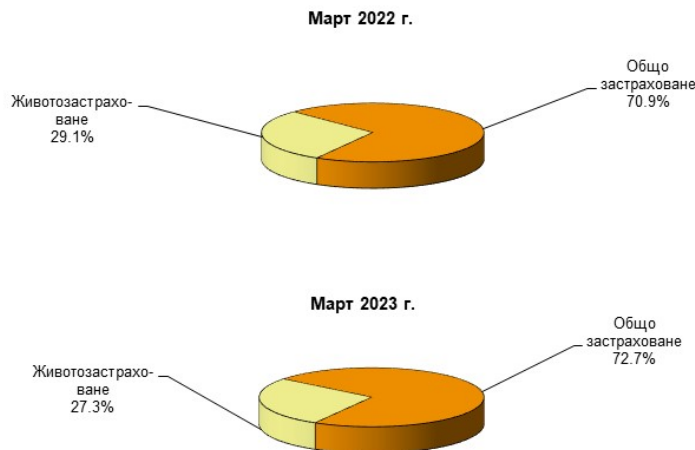
² Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на *Кодекса за застраховането*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон*.

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ

Графика 1

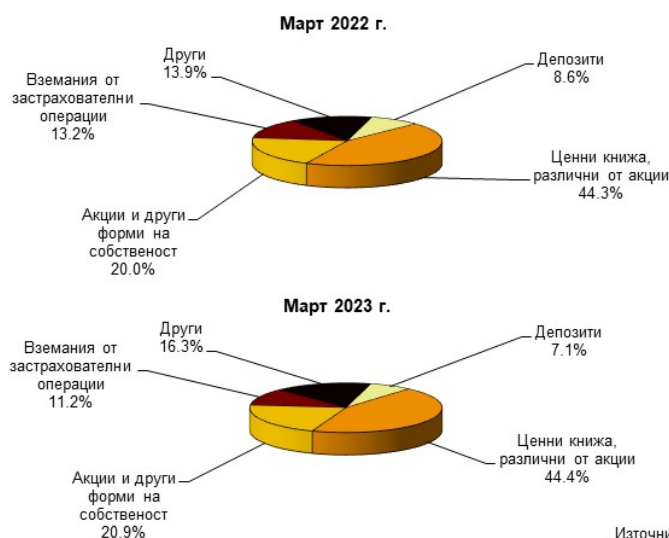

Източник: БНБ.

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на март 2023 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база се увеличават с 363.6 млн. лв. (8.6%) до 4.573 млрд. лева. Спрямо края на март 2022 г. *акциите и другите форми на собственост* се увеличават с 259 млн. лв. (13.6%) до 2.157 млрд. лв., *вземанията от застрахователни операции* намаляват със 100.8 млн. лв. (8%) до 1.157 млрд. лв., а *депозитите* намаляват със 78.5 млн. лв. (9.7%) до 734.4 млн. лева. В края на първото тримесечие на 2023 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 44.4% при 44.3% към края на същото тримесечие на 2022 г., на *акциите и другите форми на собственост* – 20.9% при 20% към края на март 2022 г., на *вземанията от застрахователни операции* – 11.2% при 13.2% към края на първото тримесечие на 2022 г. и на *депозитите* – 7.1% при 8.6% към края на март 2022 година.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ⁵

Графика 2

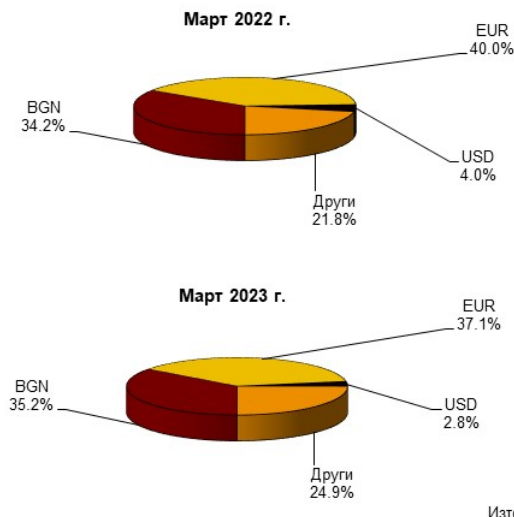
Източник: БНБ.

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в **евро**, като към края на март 2023 г. относителният им дял от общия размер на активите е 37.1% при 40% към края на първото тримесечие на 2022 година. Активите в **левове** са 35.2% при 34.2% към края на март 2022 година. Към края на първото тримесечие на 2023 г. активите в **щатски долари** са 2.8% при 4% към края на март 2022 г., а в **други валути** – 24.9% при 21.8% към края на март 2022 година.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

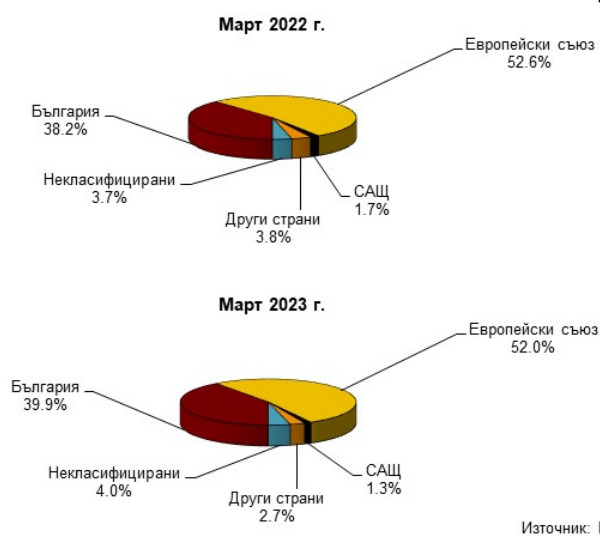
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на март 2023 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база с 487.8 млн. лв. (13.4%) до 4.115 млрд. лв. при 3.628 млрд. лв. към края на март 2022 година. Техният относителен дял е 39.9% към края на март 2023 г. при 38.2% към края на същия месец на 2022 година. В края на първото тримесечие на 2023 г. средствата, инвестирани в останалите държави от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 363.9 млн. лв. (7.3%) до 5.357 млрд. лв. при 4.993 млрд. лв. към края на март 2022 г. Относителният им дял към края на март 2023 г. е 52% при 52.6% в края на март 2022 година.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ⁵

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

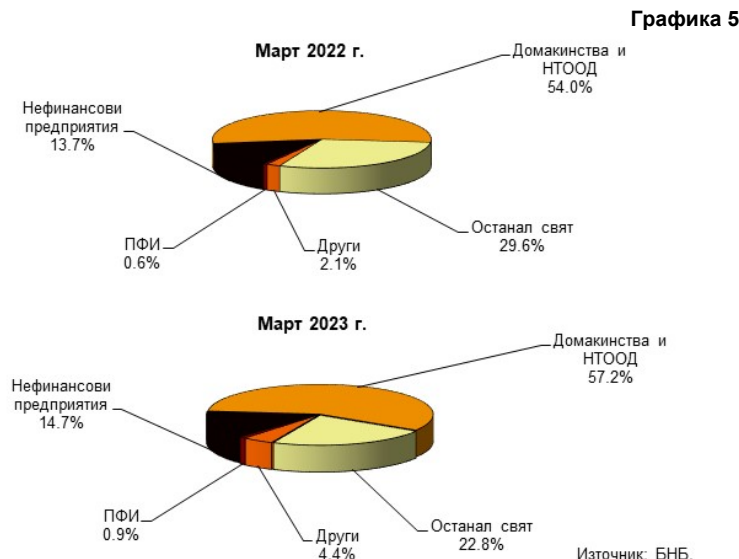
Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на март 2023 г. са 10.304 млрд. лева. **Собственият капитал** е 4.033 млрд. лв. към края на март 2023 г., като нараства с 969.9 млн. лв. (31.7%) спрямо края на март 2022 г. (3.064 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на първото тримесечие на 2023 г. е 39.1% при 32.2% към края на същото тримесечие на 2022 година. Към края на март 2023 г. **застрахователните технически резерви** намаляват на годишна база с 389.2 млн. лв. (7.3%) до 4.950 млрд. лв. при 5.339 млрд. лв. към края на март 2022 година. Техният дял в размера на пасивите е 48% към март 2023 г. при 56.2% към края на март 2022 година.

Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 3.821 млрд. лв. към края на първото тримесечие на 2023 г. при 3.759 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на март 2023 г. е 77.2% при 70.4% в края на първото тримесечие на 2022 година. Към края на март 2023 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** намаляват с 50.9 млн. лв. (1.8%) до 2.833 млрд. лв. при 2.884 млрд. лв. към края на март 2022 година⁶. Към края на първото тримесечие на 2023 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 57.2% при 54 % към края на март 2022 година. На годишна база към края на първото тримесечие на 2023 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** намаляват с 4.3 млн. лв. (0.6%) до 728.4 млн. лв. при 732.7 млн. лв. към края на март 2022 г. и представляват 14.7% от **застрахователните технически резерви** при 13.7% към края на първото тримесечие на 2022 година. Задълженията към **парично-финансови институции** (ПФИ) нарастват с 11.2 млн. лв. (33.9%) до 44.3 млн. лв. към края на март 2023 г. при 33.1 млн. лв. към края на първото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 0.9% в края на март 2023 г. при 0.6% към края на март 2022 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на първото тримесечие на 2023 г. намаляват с 451.8 млн. лв. (28.6%) до 1.128 млрд. лв. при 1.580 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на март 2023 г. е 22.8% при 29.6% в края на март 2022 година.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ⁷

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.03.2022 г.		30.06.2022 г.		30.09.2022 г.		31.12.2022 г.		31.03.2023 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	45	9 499,6	44	9 172,9	44	9 238,2	44	9 605,9	44	10 303,8
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	13	2 767,4	12	2 715,8	12	2 623,7	12	2 658,2	12	2 814,1
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	32	6 732,2	32	6 457,1	32	6 614,5	32	6 947,7	32	7 489,7
вкл. Презастрахователни дружества	1	3 078,3	1	2 808,6	1	2 888,4	1	3 146,9	1	3 308,5

¹ Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за декември 2022 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹Таблица 2
(млн. лв.)

	31.03.2022 г.	30.06.2022 г.	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.
По инструменти	9 499,6	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 303,8
Парични средства в каса	14,9	14,5	17,2	23,8	22,9
Депозити	813,0	661,5	790,9	656,7	734,4
Кредити	368,0	338,9	334,0	317,5	521,7
Ценни книжа, различни от акции	4 209,5	4 162,8	4 080,6	4 487,6	4 573,1
Акции и други форми на собственост	1 898,0	1 745,5	1 825,5	1 973,9	2 157,0
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	1 887,7	1 733,3	1 813,4	1 961,3	2 144,3
- Други форми на собственост ³	10,3	12,1	12,1	12,6	12,7
Инвестиционни имоти	262,6	257,4	257,6	250,6	251,4
Финансови деривати	37,3	27,6	33,8	48,9	77,3
Нефинансови активи	303,3	308,5	263,6	244,7	254,2
Вземания от застрахователни операции	1 258,1	1 246,3	1 196,5	1 211,9	1 157,4
- От преки застрахователни операции	629,9	648,7	638,7	662,6	596,5
- От презастрахователни операции	628,2	597,6	557,8	549,3	560,9
Други активи	335,1	410,0	438,5	390,4	554,4
По валути	9 499,6	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 303,8
BGN	3 248,0	3 336,2	3 335,5	3 366,8	3 622,1
EUR	3 799,4	3 510,1	3 453,1	3 628,4	3 827,6
USD	382,4	297,6	314,8	280,3	286,7
Други	2 069,8	2 029,0	2 134,9	2 330,5	2 567,4

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Данните за декември 2022 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹Таблица 3
(млн. лв.)

	31.03.2022 г.	30.06.2022 г.	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.
По групи страни	9 499,6	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 303,8
България	3 627,5	3 665,7	3 642,9	3 763,6	4 115,4
Европейски съюз	4 993,0	4 641,6	4 793,4	5 078,6	5 356,9
САЩ	165,9	132,6	128,3	140,5	133,7
Други страни	360,0	375,8	357,8	309,9	281,9
Некласифицирани	353,2	357,2	315,8	313,3	415,9
По институционални сектори	9 499,6	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 303,8
Резидентни	3 627,5	3 665,7	3 642,9	3 763,6	4 115,4
Нефинансови предприятия	220,9	248,7	257,2	256,4	281,9
Парично-финансови институции	478,3	478,2	540,7	544,7	680,2
Други финансови посредници	125,7	129,1	115,5	141,3	263,8
Финансови предприятия със спомагателна дейност	36,9	45,2	45,7	46,5	84,2
Застрахователни компании и пенсионни фондове	173,3	172,5	172,5	171,7	171,7
Държавно управление	1 463,2	1 426,5	1 313,3	1 382,4	1 395,6
Домакинства и НТООД	0,7	0,7	0,9	0,9	0,8
Несекторизирани	1 128,6	1 164,9	1 197,1	1 219,6	1 237,2
Нерезидентни (Останал свят)	5 518,9	5 150,0	5 279,6	5 529,0	5 772,6
Некласифицирани	353,2	357,2	315,8	313,3	415,9

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за декември 2022 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.03.2022 г.	30.06.2022 г.	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.
ОБЩО	9 499,6	9 172,9	9 238,2	9 605,9	10 303,8
1. Собствен капитал	3 063,5	2 782,7	2 803,9	3 004,9	4 033,4
2. Кредити	53,0	50,3	75,0	77,2	77,5
Резиденти	36,1	33,9	58,9	61,0	60,9
Парично-финансови институции	5,8	3,5	3,5	3,5	3,5
Непарично-финансови институции	30,3	30,3	55,4	57,5	57,3
Държавно управление	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Други сектори	30,3	30,3	55,4	57,5	57,3
Други финансови посредници	3,0	3,1	28,1	30,2	30,0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9
Нефинансови предприятия	25,5	25,5	25,4	25,4	25,4
Домакинства и НТООД	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерезиденти (Останал свят)	16,9	16,5	16,1	16,1	16,6
3. Ценни книжа различни от акции	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Резиденти	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерезиденти (Останал свят)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Финансови деривати	9,4	10,6	11,8	7,3	7,2
Резиденти	4,4	5,7	5,4	5,9	7,2
Нерезиденти (Останал свят)	5,1	4,9	6,3	1,3	0,0
5. Застрахователни технически резерви	5 338,9	5 309,4	5 313,0	5 308,3	4 949,7
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви²	2 033,0	1 959,8	1 954,1	1 952,6	1 974,9
Резиденти	2 028,6	1 955,3	1 932,5	1 938,2	1 939,2
Нерезиденти (Останал свят)	4,4	4,5	21,7	14,4	35,7
5.2. Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания³	3 305,8	3 349,7	3 358,9	3 355,7	2 974,8
Резиденти	1 730,1	1 714,8	1 771,6	1 849,1	1 882,1
Парично-финансови институции	33,1	38,9	42,3	44,2	44,3
Непарично-финансови институции	1 697,1	1 675,9	1 729,3	1 804,9	1 837,8
Държавно управление	8,4	7,7	9,1	8,9	8,0
Други сектори	1 688,7	1 668,2	1 720,2	1 796,0	1 829,8
Други финансови посредници	59,2	82,5	76,5	77,0	65,7
Финансови предприятия със спомагателна дейност	10,8	4,7	4,9	4,9	5,6
Застрахователни компании и пенсионни фондове	31,2	21,9	25,1	26,6	136,8
Нефинансови предприятия	732,7	724,5	747,7	756,1	728,4
Домакинства и НТООД	854,9	834,7	866,0	931,4	893,3
Нерезиденти (Останал свят)	1 575,7	1 634,9	1 587,3	1 506,6	1 092,7
6. Депозити, получени от презастрахователите	62,5	63,8	65,1	68,9	69,5
Резиденти	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерезиденти (Останал свят)	62,5	63,8	65,1	68,9	69,5
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	719,9	727,3	731,2	853,6	749,8
Резиденти	193,4	201,5	198,4	199,2	207,2
Нерезиденти (Останал свят)	526,5	525,7	532,8	654,3	542,5
8. Други пасиви	252,5	228,8	238,3	285,8	416,7
Резиденти	213,2	210,2	210,0	236,7	345,3
Нерезиденти (Останал свят)	39,3	18,6	28,3	49,0	71,4

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² Показател *Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по животозастраховане, считано от март 2022 година.

³ Показател *Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по общо застраховане, считано от март 2022 година.

Данните за декември 2022 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.